

Stanovení výše majetkové újmy na vozidle

Komentovaná metodika

Metodika určování výše majetkové újmy způsobené poškozením vozidla vychází z právní úpravy náhrady skutečné škody na věcech. Výše majetkové újmy se zpravidla vyjadřuje v úrovni cen s DPH. Poškození vozidla je odstraňováno opravou. Ve většině případů není technicky možné dosáhnout toho, aby vlastnosti vozidla po opravě byly naprosto shodné s vlastnostmi vozidla před poškozením; vlastnosti vozidla se provedením opravy mohou zlepšit nebo zhoršit. Zlepšení či zhoršení vlastností vozidla provedením opravy vyjádří rozdíl mezi technickou hodnotou a obvyklou cenou vozidla před poškozením a po jeho odstranění. Při hodnocení technického stavu vozidla po opravě nutno zvážit vliv prováděných oprav na základní vlastnosti vozidla, zejména jeho životnost a opravitelnost a zvážit vliv dílčích oprav či skupin vozidla na jeho celkovou technickou hodnotu.

Výše majetkové újmy na vozidle VU [Kč]

$$VU = NO + (C_1 - C_2) - CZ \quad (1)$$

kde značí:

NO - náklady na opravu

C₁ - obvyklá cena vozidla bezprostředně před poškozením

C₂ - obvyklá cena vozidla po opravě poškození (provedené, resp. předpokládané)

CZ - obvyklá cena zbytků

V případech, kdy provedení opravy poškození neovlivní úroveň obvyklé ceny vozidla po opravě (C₂) lze výši majetkové újmy vyjádřit zjednodušeným vztahem:

$$VU = NO - CZ \quad (2)$$

Obvyklé ceny vozidla před poškozením a po opravě, náklady na opravu a obvyklé ceny zbytků se určují zásadně ke dni poškození vozidla.

Při rozsáhlých poškozeních vozidla mohou náklady na opravu převýšit obvyklou cenu vozidla před poškozením, jedná se o tzv. **totální škodu**. Výše majetkové újmy se pak stanoví jako rozdíl mezi obvyklou cenou vozidla před poškozením a obvyklou cenou použitelných zbytků nebo dílů vozidla, které mohou sloužit jako náhradní díly. Obvyklou cenu dílů nebo zbytků vozidla nutno při výpočtu snížit o náklady, které je případně nutno vynaložit navíc na jejich demontáž z poškozeného vozidla. Stejným způsobem nutno postupovat v případě, kdy vozidlo je zcela

zničeno a uvedení opravou do stavu před poškozením by v podstatě znamenalo sestavení vozidla z nových náhradních dílů. Výši majetkové újmy na vozidle lze pak vyjádřit vztahem:

$$VU = C_1 - CZ \quad (3)$$

Náklady na opravu [NO] se stanoví rozpočtem na základě předpokládané technologie opravy a budou tvořeny náklady na materiál (náhradní díly) a náklady na opravárenské práce. Pro stanovení nákladů na materiál se vychází z cen náhradních dílů určených ve shodě s výrobcem příslušného typu vozidla k opravám v autorizovaných opravárnách. Pro stanovení nákladů na opravárenské práce se vychází z podmínek stanovených výrobcem příslušného typu vozidla k opravám v autorizovaných opravárnách. Je nutno respektovat takové provedení oprav, které požaduje výrobce vozidla pro zachování záručních podmínek. Pro kalkulaci nákladů na opravu vozidla lze využít dostupných expertních systémů. V případě, že oprava vozidla byla již provedena a existují doklady o jejím provedení, provede se revize faktury za opravu, zda fakturované opravárenské práce a materiál byly skutečně vynaloženy jen na odstranění následků poškození, zda výše vynaložených nákladů je úměrná obvyklým cenám oprav a zda jsou úměrné rozsahu poškození. Jako podklad pro revizi slouží popis poškození, ev. fotodokumentace.

Postup při výpočtu výše majetkové újmy

1. Stanoví se obvyklá cena vozidla bezprostředně před poškozením (C_1 - k datu poškození vozidla).
2. Stanoví se náklady na opravu poškození NO.
3. Stanoví se cena zbytků vozidla CZ.
4. Porovná se výše nákladů na opravu poškození NO s obvyklou cenou vozidla před poškozením C_1 . Jsou-li $NO > C_1$, jedná se o tzv. totální škodu a postupuje se podle kroku 5). V opačném případě (je-li $NO < C_1$) se postupuje podle kroku 6) a dále.
5. Výše majetkové újmy se vypočte podle vztahu:

$$VU = C_1 - CZ \quad (4)$$

6. Zjistí se, zda jsou splněny tři podmínky zjednodušeného výpočtu výše majetkové újmy, tj. zda:
  - a) v rámci opravy nebyla u žádné skupiny provedena výměna za skupinu novou nebo provedena CO skupiny motor a spojka,
  - b) u všech skupin byla THS před poškozením nejméně 40%,

- c) u skupiny skříň karoserie (kabina, skříňová nástavba) nebyly provedeny opravy v rozsahu definovaném ZS při THS před poškozením 60 % a více.

7. Jsou-li splněny uvedené tři podmínky, vypočte se výše majetkové újmy podle vztahu:

$$VU = NO - CZ \quad (5)$$

8. Došlo-li k poškození **pneumatik**, pak:

$$VU = NO + (C\check{C}PV_1 - C\check{C}PV_2) - CZ \quad (6)$$

kde značí:

$C\check{C}PV_1$ - cena časová pneumatik před poškozením

$C\check{C}PV_2$ - cena časová pneumatik po opravě poškození (výměně)

Došlo-li k poškození **mimořádné výbavy**, pak:

$$VU = NO + (C\check{C}VM_1 - C\check{C}VM_2) - CZ \quad (7)$$

kde značí:

$C\check{C}VM_1$ - cena časová mimořádné výbavy vozidla před poškozením

$C\check{C}VM_2$ - cena časová mimořádné výbavy vozidla po opravě poškození

Při obojím platí obecný vztah:

$$VU = NO + (C\check{C}PV_1 - C\check{C}PV_2) + (C\check{C}VM_1 - C\check{C}VM_2) - CZ \quad (8)$$

9. Jsou-li splněny pouze podmínky písmene a) a c) kroku 6) a zároveň byla technická hodnota některé ze skupin méně než 40 %, je nutné u této skupiny provést korekci nákladů na materiál (KNM). Výše majetkové újmy se vypočte podle vztahu:

$$VU = NO - \sum KNM - CZ \quad (9)$$

Stejně se postupuje v případě, kdy TH vozidla před poškozením byla méně než 40 % a byla splněna jen podmínka a) kroku (6).

V případě poškození i pneumatik a prvků mimořádné výbavy se postupuje analogicky podle kroku (8).

Nejsou-li splněny podmínky zjednodušeného výpočtu podle kroku (6), resp. (9), postupuje se následovně:

10. Vypočte se technická hodnota a časová cena vozidla po opravě poškození $THVR_2$ a $C\check{C}V_2$

11. Stanoví se velikost koeficientu prodejnosti **KP₂** a vypočte obvyklá cena vozidla po opravě poškození C_2

12. Výše majetkové újmy se vypočte podle vztahu:

$$VU = NO + (C_1 - C_2) - CZ \quad (10)$$

13. V případě, že bylo nutno provést korekci nákladů na materiál, vypočte se výše majetkové újmy podle vztahu:

$$VU = NO - SKNM + (C_1 - C_2) - CZ \quad (11)$$

Studijní literatura

BRADÁČ, A. et al., 2018. *Soudní znalectví ve vybraných technických a ekonomických oborech*. Brno: Akademické nakladatelství CERM s.r.o. ISBN 978-80-7204-995-0 (s. 182 – 188)

Znalecký standard č. I/2005: *Oceňování motorových vozidel (část 3)*

Kontrolní otázky

1. Jakým způsobem lze vyjádřit zlepšení nebo zhoršení vlastností vozidla opravou?
2. Jakým způsobem lze vyjádřit výši majetkové újmy na vozidle?
3. Kdy se jedná o totální škodu?
4. K jakému dat se určují obvyklé ceny vozidla před poškozením a po opravě, náklady na opravu a obvyklé ceny zbytků?
5. Jakými metodami a ve kterých případech se postupuje při stanovení nákladů na opravu?
6. Z jakých cen náhradních dílů se vychází při stanovení nákladů na materiál opravy?
7. Z jakých cen se vychází při stanovení nákladů na opravárenské práce?
8. Z jaké právní úpravy vychází metodika stanovení výše majetkové újmy na vozidle?
9. Co se zejména kontroluje při revizi faktury za provedenou opravu vozidla v souvislosti se stanovením výše majetkové újmy?
10. Uveďte postup pro výpočet výše majetkové újmy.